

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 200

din 10.02.2021

Dosar nr.: 25/2020

Petiția nr.: 349/20.01.2020

Petentă: Agenția Națională pentru Romi

Reclamați: Școala Gimnazială "Smaranda Dumitru Roman" Vizurești

Obiect: posibil refuz pentru aprobarea studierii în limba maternă romani

I. Numele, domiciliul sau reședința părților:

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

Agenția Națională pentru Romi

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:

Școala Gimnazială "Smaranda Dumitru Roman" Vizurești – Vizurești, comuna Ciocănești, județ Dâmbovița

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Posibil refuz pentru aprobarea studierii în limba maternă romani.

III. Procedura de citare

- În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 349/20.01.2020 și nr. 654/31.01.2020, din cauza contextului epidemiologic și a stării de urgență instituită a solicitat acordul soluționării în lipsă, fără audierea părților, și a solicitat un punct de vedere în temeiul principiului inversării sarcinii probei.
- Totodată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresa nr. 655/31.01.2020, a solicitat un punct de vedere de specialitate Inspectoratul Școlar al județului Dâmbovița.
- Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta sesizează Consdiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la faptul că, în data de 18.10.2018, reprezentanți ai Asociației Comunitare de Dezvoltare Ciocănești, alături de părinți ai comunității de romi Vizurești, județul Dambovița, au inițiat o campanie de informare a comunității privind dreptul constituțional de studiere a limbii materne romani și rolul acesteia în demontarea eventualelor bariere dintre școală și comunitate. Urmare a campaniei „Te das duma romanesc” derulată la nivel local, un număr de 52 de părinți/tutori legali ai 104 elevi din cadrul școlii gimnaziale „Smaranda Dumitru Roman” Vizurești și-au manifestat interesul pentru studiul limbii materne romani, începând cu anul școlar 2019 - 2020, completând, în acest sens, câte o cerere pentru fiecare elev. Potrivit cererilor completate, aceștia au solicitat conducerii instituției de învățământ să fie luată în considerare opțiunea lor cu privire la studierea de către copii „în cadrul orelor de curs, a limbii și literaturii romani, istoria și tradițiile romilor și a educației muzicale în limba romani”.

7. Cele 104 cereri ale părinților au fost centralizate și ordonate după criteriul fiecărui an de studiu din nivelul preșcolar, primar și gimnazial rezultând astfel un tabel cu numele și prenumele elevilor, nivelul școlar în care elevii au fost înscriși în anul 2018/2019 precum și numele părintelui/tutorei care a completat cererea tip. Prin intermediul scrisorii cu nr. 1168/22.10.2018, cererile părinților, alături de tabelul centralizator, au fost depuse la secretariatul unitarii de învățământ.

8. Răspunsul Scolii Gimnaziale „Smaranda Dumitru Roman” Vizurești, cu privire la cererile depuse a fost emis în data de 20.11.2018, sub nr. 1272, precizând faptul că: “solicitările se depun personal, de către fiecare părinte, la secretariatul unității de învățământ”.

9. În continuare, în data de 01 octombrie 2019, la sediul Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița a avut loc o întrevedere cu participarea Inspectorului Școlar General Adjunct, Inspectorului Școlar pentru Minorități, reprezentantul Partidei Romilor „Pro - Europa”, filiala Dâmbovița și inițiatorul campaniei pentru studiul elevilor romi în limba romani. În cadrul întrebării s-a ajuns la concluzia că, în anul școlar 2019-2020, elevii școlii Vizurești nu pot studia limba maternă romani deoarece postul unui profesor pentru această materie nu a fost inclus în cifra de școlarizare de către directorul unității și, cel mai probabil, reluarea studiului limbii materne romani la școala Vizurești va fi posibil începând cu anul școlar 2020-2021, dacă acest post va fi introdus în cifra de școlarizare.

10. Având în vedere răspunsul conducerii unității de învățământ din Vizurești, respectiv nedepunerea cererilor de studiu a limbii romani, în nume personal de către părinții elevilor solicitanți, în data de 13, respectiv 14 ianuarie 2020, părinții unui număr de 19 elevi au depus personal cereri prin intermediul cărora au solicitat studierea limbii romani de către copiii lor.

11. Totodată, petenta susține că în momentul depunerii cererilor, atât directoarea școlii cât și secretara instituției de învățământ au încercat să determine părinții să renunțe la depunerea acestora, motivând ca studierea limbii romani ar presupune: prelungirea programului școlar cu câte o oră zilnic, ceea ce părinților nu le-ar conveni; înlăturarea din orarul elevilor romi a orelor de limba franceză; reducerea numărului de ore de limba română de la 4 ore pe săptămână la două; lipsa de utilitate a studierii limbii romani pentru examenele naționale la finalizarea ciclului gimnazial.

12. Cu toate acestea cele 19 cereri au fost depuse și înregistrate la secretariatul unității de învățământ, de către părinți în nume personal.

Sușinerile reclamațiilor

Punctul de vedere al Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița

13. În punctul de vedere depus, înregistrat cu nr. 1206/19.02.2020, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița susține că a luat cunoștință la începutul lunii octombrie 2019 despre solicitările părinților elevilor pentru studiul limbii materne romani, de la domnul profesor , fost cadru didactic al Școlii Gimnaziale “Smaranda Dumitru Roman” din Vizurești. Acesta a precizat că acesta, în calitate de membru al unei asociații care cu scopul de promovare a identității culturale a persoanelor de etnie romă, a depus în anul școlar 2018-2019, la secretariatul unității școlare un număr de 52 de cereri ale părinților pentru 104 elevi și preșcolari care doreau să studieze limba romani maternă. A precizat, de asemenea, că răspunsul unității școlare a fost că cererile nu sunt înregistrate corespunzător, deoarece nu a fost mandatat în vederea reprezentării părinților.

14. Astfel, pentru o mai bună informare asupra drepturilor acestor părinți și elevi și pentru a asigura accesul la educație al minorității romă din satul Vizurești, la jumătatea lunii octombrie, sa luat legătura cu doamna director în vederea stabilirii unei ședințe cu părinții, desfășurată la nivelul școlii, ședință la care să participe și cadrele didactice ale școlii, inspectorul pentru minorități naționale, reprezentanți ai Partidei Romilor Pro Europa, filiala Dâmbovița. Ședința urma să se desfășoare în data de 31 octombrie, ora 18.00. Din cauza unor probleme de sănătate în familia doamnei director, a imposibilității participării unor părinți și a desfășurării unei inspecții generale într-o școală din județ, ședința a fost amânată pentru o dată anterioară lunii februarie, când trebuia depus planul de încadrare de către unitățile școlare, pentru a putea norma orele rezultate din constituirea grupelor / claselor cu studiul limbii materne.

15. Profesorul a fost consiliat de către inspectorul pentru minorități naționale să ia în continuare legătura cu părinții, iar aceștia să depună cererile pentru studiul limbii romani și al istoriei și tradițiilor romilor la secretariatul unității de învățământ. În același timp, a fost contactată doamna director, solicitându-i-se de către inspectorul pentru minorități să informeze părinții, în momentul depunerii cererii, cu privire la planul cadru pentru minoritățile naționale care studiază în limba română.

16. I.S.J. Dâmbovița susține că a fost stabilită o ședință ulterioară, în data de 22 ianuarie 2020, la ora 17.30. La ședință au participat aproximativ 65 de persoane, dintre care un consilier local, viceprimarul comunei, directorul școlii, cadre didactice care aveau cursuri în după-amiaza aceea, inspectorul școlar pentru minorități naționale, și președintele Partidei Romilor Pro Europa filiala Dâmbovița.

17. Directorul și inspectorul pentru minorități naționale au explicat în mod direct părinților faptul că elevii aparținând minorităților au dreptul studierii limbii materne, li s-a expus ceea ce ar implica acest lucru (disciplina se regăsește în planul cadru, fiindu-i alocate patru ore săptămânale, faptul că dispăre din planul-cadru limba străină 2, dar că aceasta poate fi studiată în mod opțional 2 ore cu decizia școlii, diverse aspecte tehnice de realizare a orarului etc).Ulterior au luat cuvântul

și diverși părinți, unii doreau introducerea studiului limbii romani materne pentru copiii lor alții nu.

18. La secretariatul unității de învățământ s-au strâns până în data de joi, 23 ianuarie 2020, 41 de cereri pentru ambele niveluri de învățământ ale unității școlare (primar și gimnazial). Acestea au fost aprobate prin Consiliul de Administrație al unității de învățământ, propunerea de constituire a 2 grupe de studiu al limbii romani materne fiind înaintată către Consiliul de Administrație al IȘJ Dâmbovița în data de 28.01.2020, iar pentru încă o grupă de studiu în data de 05.02.2020. Propunerile de grupe de studiu au fost aprobate prin HCA 04/ 28.01.2020 și HCA ale Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița, orele respective din planul-cadru fiind deja introduse în normare pentru anul școlar 2020-2021. Cum metodologia pentru studiul limbii materne prevede faptul că grupele / clasele pot fi constituite în orice moment al ciclului de învățământ, Inspectoratul susține faptul că ulterioarele eventuale cereri vor fi soluționate fie prin constituirea de noi grupe, fie prin atașarea elevilor care au același nivel de studiu, la cele deja existente.

Școala Gimnazială "Smaranda Dumitru Roman" Vizurești prin director

19. În punctul de vedere înregistrat 1550/04.03.2020, reclamata în calitate de profesor, dar și în calitate de reprezentant al instituției, susține că a avut ca principal obiectiv strategic eliminarea oricărei forme de discriminare. Activitățile curriculare, extra curriculare desfășurate în cadrul Școlii și investițiile aferente susținerii lor urmăresc respectarea interesului superior al copilului și al drepturilor sale fundamentale, împreună cu membrii colectivului de cadre didactice ale Școlii Gimnaziale „Smaranda Dumitru Roman” Vizurești, aceasta a întreprins permanent eforturi pentru înlăturarea oricărei forme de excludere socială pe care elevii ar putea-o resimți. Astfel, aceasta susține că, în acest sens, păstrează legătura cu familiile elevilor defavorizați din cadrul comunității, fără a distinge în funcție de grupul etnic de care aparțin, încercând prin măsurile pe care le adoptă să asigure o informare și implicare cât mai mare a părinților în activitatea școlară a copiilor lor. Niciunul dintre profesorii instituției reclamate nu realizează diferențieri raportate la statutul social, confesional sau etnic al vreunui elev.

20. Pentru promovarea școlii în comunitate și în afara acesteia, reclamata a inițiat de 6 ani consecutiv, un concurs cultural-artistic intitulat „Ciprian Porumbescu”, inclus și anul acesta în Calendarul Activităților Educative Regionale și Interjudețene fără finanțare- 2020, la poziția 715. De asemenea, reclamata susține că este coordonatorul unui cor al școlii format atât din elevi romi, cât și români, ortodocși și penticostali. Aceasta a obținut cu aceștia rezultate la concursuri specifice și a reușit să realizeze împreună 2 CD-uri cu colinde de Crăciun și de Paști. Toate aceste demersuri au fost întreprinse în spiritul unei educații bazate pe acceptare, toleranță și incluziune, pentru înlăturarea oricărei „bariere” sociale din mintea elevilor școlii de la o vârstă fragedă.

21. În continuare, față de sesizare, reclamata dorește să clarifice situația la care se face referire, situație care, astfel cum este formulată, nu este conformă cu realitatea. Împrejurările reclamate drept comportament discriminatoriu au apărut ca urmare a unei dezinformări a reprezentanților legali ai elevilor de etnie romă cu privire la planul cadru de învățământ. Dezinformarea nu a apărut ca urmare a comportamentului vreunui cadru didactic din unitatea de învățământ reclamată. Astfel, în cursul anului 2018, la inițiativa numitului P.C., fost profesor în

cadrul unității de învățământ reclamate, au fost redactate un număr de 104 cereri tipizate, completate cu numele unui număr de 104 de elevi de etnie rromă și al reprezentanților legali, însoțite de semnătură indescifrabilă a acestora din urmă. Cererile au avut ca obiect studiarea „în cadrul orelor de curs a limbii și literaturii rromani, istoriei și tradiției rromilor și a educației muzicale în limba romani începând cu anul școlar 2019-2020. Cererile au fost centralizate și ordonate după criteriul fiecărui an de studiu din nivelul preșcolar, primar și gimnazial într-un tabel cu numele și prenumele elevilor, precum și cu numele părinților/tutorei care ar fi completat cererea tip.

Cererile și tabelul centralizator au fost depuse la secretariatul unității tot de către

22. Reclamata susține că, analizând cererile tipizate și scrierea cuprinsă în acestea, a putut determina cu ușurință că un număr de cereri a fost completat și însoțit prin semnătură indescifrabilă de către o unică persoană. P.C. nu a depus alături cererile și tabelul centralizator vreo procură specială care să ateste în mod expres puterea sa de reprezentare pentru toți cei 104 elevi și reprezentanții lor legali în demersul actual.

23. Potrivit art. 5 al Metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii materne, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor minorităților naționale și al Educației muzicale în limba maternă anexată Ordinului nr. 5671/2012 (în continuare „Metodologia”), reprezentantul legal este cel care trebuie să formuleze cererea pentru organizarea unei forme de predare în limba minorității solicitate. Potrivit art. 5 din Metodologie, în funcție de necesitățile locale se organizează, la cererea părinților sau tutorilor legali și în condițiile legii, grupe, clase și/sau unități de învățământ preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale.

24. Având în vedere bănuiala rezonabilă cu privire la temeinicia respectivelor cereri, reclamata a respins solicitarea. Necesitatea atașării unui act juridic care să ateste puterea de reprezentare a P.C. decurge din interpretarea art. 5 al Metodologiei prin prisma art. 263 C. civ. referitor la principiul interesului superior al copilului. Prevederea din art. 5 al Metodologiei nu este o simplă formalitate. Numai reprezentanții legali ai minorilor pot adopta decizii cu privire la educația acestuia, în conformitate cu legea civilă.

25. Reclamata, în calitate de profesor și reprezentant al unității de învățământ, are obligația și răspunderea de a se asigura că astfel de decizii sunt luate în cunoștință de cauză de către părinții/tutorii elevilor, chiar cu consimțământul acestora. Modificarea materiilor predate influențează educația copiilor, consimțământul expres al reprezentanților lor legali fiind imperativ. Dacă ar fi admis modificarea programei școlare în temeiul unor cereri tipizate de proveniență contestabilă, depuse de o persoană a cărei putere de reprezentare nu a putut fi probată, ar fi săvârșit o gravă neglijență în serviciu, de natură să pericliteze interesele copiilor și ale părinților acestora. Acesta este și motivul pentru care răspunsul nu a fost comunicat la adresa de email/poștală indicată.

26. Reclamata precizează că raționamentul său s-a dovedit a fi corect. În contextul împrejurărilor anterior- menționate, în cursul primului semestru al anului școlar 2019-2020 a organizat o ședință de informare cu privire la studiul limbii materne la care au participat părinți, membrii ai comunității locale, inspectorul pentru minorități, reprezentanți ai Inspectoratului Județean Dâmbovița, reprezentantul Partidei Romilor „Pro-Europa” Dâmbovița și domnul În

urma acestei ședințe, părinții nu au mai depus nicio cerere. Mai mult, o parte din părinți și-au retras cererile, declarând olograf pe cererile depuse că semnăturile nu le aparțin și că datele cu caracter personal le-au fost prelucrate fără permisiunea acestora.

27. De asemenea, în cadrul ședinței de informare, o parte din părinți au mărturisit că nu au fost informați cu privire la implicațiile opțiunii acestora pentru studierea de către copii a disciplinelor solicitate prin cerere, motivul pentru care au declarat că își retrag cererile.

28. Potrivit părinților, pentru a li se obține acordul, , probabil pentru a reveni pe post de cadru didactic în unitate, a promis că elevii vor studia limba romani doar o oră pe săptămână, ca disciplină opțională. O asemenea promisiune este contrară dispozițiilor planului cadru de învățământ aplicabil atât pentru gimnaziu, cât și pentru învățământul primar.

29. În cererile tipizate anterior-menționate se face referire la Planul Cadru de învățământ nr. 3, anexat la Ordinul nr. 3590/2016. În primul rând, Ordinul nr. 3590/2016 se aplică numai învățământului gimnazial, nu și celui primar. În al doilea rând, în anexa Ordinului nr. 3590/2016 sunt prevăzute planurile cadru aplicabile. Planurile cadru de învățământ sunt adoptate prin Ordin al Ministrului Educației, act normativ cu putere de lege. Planurile cadru de învățământ sunt aplicabile în ansamblu, în forma publicată în Monitorul Oficial, ca un tot, nefiind permise alterări punctuale ori negocieri.

30. Analizând Anexa nr. 3 la Ordinul nr. 3590/2016, se va observa că opțiunea pentru materii cu predare în limbile minorităților naționale presupune studiul a 4 ore pe săptămână de limbă maternă pentru clasele V-VIII. Prin raportare la Anexa nr. 2, care este planul cadru general aplicabil, planul cadru prev. de Anexa nr. 3 înlătură studiul unei limbi moderne. Părinții și-au exprimat dezacordul cu privire la studiul a 4 ore de limbă romani și renunțarea la o limbă modernă. Similară este situația și cu privire la Ordinul 3371/2013 privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul primar și a Metodologiei privind aplicarea planurilor cadru de învățământ pentru învățământul primar.

31. Fiind confruntat cu privire la aspectul că a realizat o informare eronată, necorespunzătoare a părinților în legătură cu dispozițiile Ordinului și al planului cadru, numitul a răspuns că datoria documentării cu privire la obiectul cererilor revine părinților, care ar fi trebuit să se informeze corect de pe internet. De aceea, mare parte din părinți fie nu și-au însușit cererile, fie și le-au retras. Reclamata susține că acesta este și motivul pentru care prevederile Metodologiei impun redactarea cererilor de către părinții ori tutorii legali ai minorilor, pentru a cenzura incidente ori manifestări contrare interesului superior al copilului.

32. Astfel, reclamata menționează că o parte din declarațiile părinților de neînsușire a cererilor au fost redactate în scris, putând fi oricând consultate în cadrul unității noastre de învățământ. În ceea ce privește afirmația că în data de 14 ianuarie 2020 fiecare dintre familiile care au depus cereri pentru studiul limbii materne ar fi primit vizita primarului care „i-a amenințat că dacă nu își retrag cererile de la școală ,are el soluții pentru ei” și că „de teamă, unii dintre părinți și-au retras cererile”, reclamata arată că nu are cunoștință despre un asemenea comportament al acestuia. În condițiile în care fapta există, persoanele vătămate sunt îndreptățite să promoveze împotriva acestuia mijloacele de natură civilă ori penală prevăzute de lege.

33. Respectând prevederile Ordinului 5671/2012 pentru aprobarea Metodologiei privind studiul în limba maternă și studiul limbii materne, reclamata susține că începând cu anul școlar

2020/2021 vor fi puse în practică toate cererile depuse de către părinții/tutorii legali ai elevilor dornici să studieze și să se perfecționeze în limba maternă. Nu pot fi aduse modificări asupra planului de învățământ în anul în curs.

Constatările echipei de investigație Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

34. Pentru clarificarea anumitor aspecte sesizate din cuprinsul petiției, în cadrul ședinței de audieri, membrul Colegiului titular a dispus investigație la sediul reclamatei de către o echipă de specialitate a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. În urma controlului efectuat la fața locului, a discuțiilor cu persoanele menționate în raport și a analizei documentației din dosarul cauzei, echipa de investigație a constatat următoarele:

35. Potrivit art. 5 al Metodologiei privind studiul în limba maternă și al Limbii și literaturii materne, al Limbii și literaturii române, studiul Istoriei și tradițiilor minorităților naționale și al Educației muzicale în limba maternă, anexă la O.M. nr. 5671/2012, reprezentantul legal este cel care trebuie să formuleze cererea pentru organizarea unei forme de predare în limba minorității solicitate. În cazul de față, numitul P.C., cel care a depus cele 104 cereri, nu a prezentat un act juridic care să ateste puterea de reprezentare a părinților acestor copii;

36. Pentru anul școlar 2019/2020 nu s-au organizat grupe de studiu a Limbii și literaturii romani din cauza faptului că nu au existat cereri din partea părinților sau a reprezentanților legali ai acestora, astfel încât postul de profesor pentru această materie nu a fost inclus în cifra de școlarizare.

37. Au existat întâlniri între reprezentanții școlii, Inspectoratului Școlar Dâmbovița, organizații pentru apărarea drepturilor romilor și părinți în care ultimii au fost informați în legătură cu ce presupune studiul acestei materii; urmarea a fost că numărul cererilor pentru studierea acestei materii a scăzut de la 104 la 38;

38. În anul școlar 2020/2021 există la nivelul Școlii Gimnaziale „Smaranda, Dumitru Roman” Vizurești 3 grupe de elevi care studiază Limba și literatura romani (o clasă pentru ciclul primar și două pentru ciclul gimnazial);

39. Nu s-a putut confirma faptul că primarul comunei Ciocănești a făcut presiuni asupra părinților în vederea retragerii copiilor acestora de la studiul limbii și literaturii Romani în cadrul Școlii Gimnaziale „Smaranda, Dumitru Roman” Vizurești.

V. Motivele de fapt și de drept

40. **În fapt**, Consiliul este sesizat cu privire la faptul că 104 de cereri privind solicitările unor elevi ai reclamatei pentru studierea limbii maternă romani au fost refuzate.

41. **În drept**, conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *„orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate,*

a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

42. Urmare sesizării primite, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

43. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) *existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;*

b) *existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;*

c) *tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;*

d) *tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.*

44. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (O.G. nr. 137/2000, art. 1 alin. 2: „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]”, art. 2 alin. 1: [...] „restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]”; Protocolul 12, art. 1 alin. 1: „Exercitarea oricărui *drept prevăzut de lege* [...]”.

45. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească *sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

46. Colegiul director reține că cererile în numele elevilor au fost depuse de un fost profesor al școlii, fără a avea împuternicire din partea părinților sau a tutorilor acestora. Totodată, în urma unor întâlniri cu părinții elevilor care au formulat inițial cererile de studiere a limbii materne, în cuprinsul întâlnirilor fiind clarificate aspecte legate de efectele și impactul optării pentru studierea limbii materne în curricula școlară, multe cereri au fost retrase. Pentru anul școlar 2019/2020 nu

au fost organizate grupe de studiere a Limbii și literaturii romani din cauza faptului că nu au existat cereri din partea părinților sau a reprezentanților legali ai acestora, astfel încât postul de profesor pentru această materie nu a fost inclus în cifra de școlarizare. Pentru anul școlar 2020/2021 există la nivelul școlii reclamate grupe de elevi care studiază Limba și literatura romani: o clasă pentru ciclul primar și două pentru ciclul gimnazial.

47. În acest context, Colegiul director constată că dreptul elevilor de studiere în limba maternă nu le-a fost îngerădit, presupusul refuz a fost generat de nerespectarea unor condiții de natură juridică pentru depunerea solicitărilor. Pentru solicitările care au îndeplinit condițiile legale au fost

48. Astfel, Colegiul director constată că petentului nu i-a fost îngerădit acest drept. Petentul a solicitat să i se răspundă în baza prevederilor Legii 544/2001, fiind interesat de sumele pentru care se îngeriază cele două săli, nicidecum nu a solicitat îngerierea unei săli dintre cele două menționate, în vederea organizării unei îngeriri și, eventual, să se fi confruntat cu un refuz din partea reclamatului.

49. Colegiul director constată faptul că, în speță, nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, elementele constitutive ale faptei de discriminare, în sensul că elevilor nu le-au fost restrânse ori îngerurate recunoașterea, folosința sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. Totodată, din analiza documentelor depuse la dosar, Colegiul director constată că între faptele sesizate și criteriul etnic nu este raport de cauzalitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se îngeresc elementele constitutive ale unei faptei de discriminare. Nu este drept îngercat.
Lipsă legătură de cauzalitate.
2. O copie se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 10.02.2021 au fost:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, JURA Cristian – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

Data redactării: 12.02.2021, M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.